

[Pürschel.]

i Sandhed en for de smaa Stater farlig Linie, der her er anslaaet. Den højtærede Udenrigsminister har jo i øvrigt allerede haft Lejlighed til i Praksis at vise, at han ikke er bange for i Folkeforbundet at tage en isoleret Stilling, naar Danmarks Interesser maatte kræve det, og denne Linie skal man efter min Mening klart og tydeligt fastholde.

Med Hensyn til Militærpolitikken ønsker jeg at sige til den højtærede Udenrigsminister, at jeg særdeles vel forstaa, at han ikke ønskede at gaa ind paa den Debat, som mit Partis ærede Ordfører opfordrede ham til — og med Grund opfordrede ham til; thi der kan ikke føres en Debat om dette Spørgsmaal her i Tinget, uden at det bliver ganske klart, at den højtærede Udenrigsminister staaar paa et andet Standpunkt med Hensyn til Landets militære Forpligtelser end det af Statsministeren som Leder af det socialdemokratiske Parti tilkendegivne, dette Standpunkt, at Tiden ikke er inde til isoleret Afrustning. Men jeg forstaaar dette, og jeg har en vis Sympati for den Maade, hvorpaa den højtærede Udenrigsminister søger at undgaa denne dybe Kløft i Regeringen.

Saa sagde den højtærede Udenrigsminister, at

„det er klart,“

— det staaar Spalte 102 —

„at Neutralitetsbegrebet er ændret og har skiftet Omfang ved Folkeforbundets Tilværelse, men en nøjere Undersøgelse af, i hvilken Grad det er Tilfældet, er næppe heller nu paakrævet“.

Den danske Offentlighed, der faar denne Udtalelse forelagt, maa jo ganske naturligt gaa ud fra, at det, der er Tale om her, er, at Danmark er en neutral Stat i denne Situation. Er det nu, oprigtig talt, at vejlede den danske Offentlighed, eller er det at vildlede den? — Præsident Wilson sagde, da Folkeforbundet var skabt, at i den næste Krig vilde der ikke findes neutrale; fra autoritativt engelsk Side fremkom der ganske kort efter — det var fra maritim Side — en ganske tilsvarende Udtalelse: Neutralitet er i de Tilfælde, hvor Folkeforbundet gaar ind, umulig. Præsident Wilsons Udtalelse er ikke rigtig, det ved vi alle, for Neutralitet kan jo findes inden for lovlige Krige, og Neutralitet kan eksistere under Krig mellem Magter, der ikke tilhører Folkeforbundet; men i de Tilfælde, hvor der foreligger en af Folkeforbundet som ulovlig karakteriseret Krig, eksisterer

der for Folkeforbundsmedlemmerne ikke nogen Neutralitet.

Det, der ligger i Begrebet Neutralitet, er en Afholdelse fra enhver Indblanding og den fuldkomne Upartiskhed. Ingen vil vove at sige, at det er noget saadant, der foregaar for Danmarks Vedkommende i det Øjeblik, Sanktionerne gennemføres.

Man kan se i Professor Axel Møllers Folkeretslære. Han taler om, at

„tidligere sondrede man mellem velvillig og ikke velvillig Neutralitet,“
og siger, at

„nu er den saakaldte velvillige Neutralitet enten uden al retslig Betydning eller et Brud paa Neutraliteten.“

Og i von Liszts Bog om det samme Emne staaar der, at

„velvillig Neutralitet er en Selvmodsigelse . . . saa snart den gaar ud over en rent diplomatisk Understøttelse, berettiger den Modparten til at behandle sin Fjendes Ven som Fjende.“

Man maa blot gøre sig klart, at det er den Situation, der er i Danmark i det Øjeblik, det gaar ind for Sanktionerne.

Den højtærede Udenrigsminister er jo en Modstander af hemmelig Diplomati, er jo en Tilhænger af, at det danske Folk skal forstaa, hvad der foregaar. Hvor kan han saa fremsætte en Udtalelse som den, han fremsatte her ved første Behandling?

Von Liszt siger:

„De neutrale har den Forpligtelse hverken direkte eller indirekte“
— jeg haaber, jeg har Tilladelse til et kort Citat —

„at tage Del i Fjendtlighederne og at forholde sig ligeligt over for alle krigsførende Hvad den tilstaaar den ene, maa den ikke nægte den, anden.“

Og med Hensyn til Undersaatterne:

„Den neutrale Magt er berettiget, men ikke forpligtet til at forbyde sine Undersaatter Krigsleverancer. Gør den Brug af Retten, maa den behandle begge Parter ligeligt.“

Vi har her i Landet tilladt Vaabenudførsel til Abessinien, men forbudt den til Italien. Er det ligeligt? Nej.

Det er ogsaa meget karakteristisk for den nuværende Situation, at man ikke har udstedt den almindelige Neutralitetserklæring. Hvorfor ikke? Fordi man ikke kan gøre det som Medlem af Folkenes Forbund, ganske simpelt. Axel Møller siger derom, at

„i de mod Folkeforbundspagten stridende ulovlige Krige er Folkeforbundets